

Sygnatura akt VI W 2578/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03-09-2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia VI Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Paweł Chodkowski

Protokolant: Aleksandra Duczemińska

po rozpoznaniu w dniu 27-08-2014r.

sprawy przeciwko K. K. córce B. i M. z domu G.

urodzonej (...) w miejscowości G.

obwinionej o to, że

W dniu 06.03.2014r. do godz. 20:30 we W., w siedzibie Straży Miejskiej będąc właścicielem pojazdu marki F. o nr rej (...), w nadesłanym piśmie, nie wskazała na żądanie uprawnionego organu komu powierzyła pojazd, którego kierujący w dniu 14.05.2013r. o godz. 08:25 we W. na ul. (...) przekroczył dozwoloną prędkość o 24 km/h

tj. o czyn z art. 96 § 3 kw

I. uznaje obwinioną K. K. za winną czynu opisanego w części wstępnej wyroku, stanowiącego wykroczenie z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierza jej karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) złotych;

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 616 § 2 kpk w zw. z art. 119 kpw obciąża obwinioną kosztami postępowania w wysokości 100 zł oraz wymierza jej opłatę w kwocie 30 zł.

Sygn. akt VI W 2578/14

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił co następuje:

K. K. jest właścicielem samochodu osobowego marki F. o nr rej. (...).

W dniu 6 marca 2014 roku osoba kierująca wskazanym pojazdem, o godzinie 08:25, na ul. (...) we W. poruszała się z prędkością 74 km/h. Dopuszczalna prędkość w tym miejscu wynosiła 50 km/h.

Straż Miejska wezwała K. K. do złożenia oświadczenia poprzez wskazanie, komu powierzyła pojazd, którego kierujący, w oznaczonym w raporcie czasie i miejscu, przekroczył dozwoloną prędkość.

W pisemnej odpowiedzi z dnia 6 marca 2014 roku K. K. oświadczyła, iż odmawia udzielenia odpowiedzi po myśli art. 183 par 1 kpk, nie chcąc narażać osoby najbliższej na odpowiedzialność karną.

dowód:

- wydruk pomiaru prędkości, k. 5;
- wezwanie Straży Miejskiej do złożenia oświadczenia, k. 7;
- informacja z EPiK k. 6;
- pismo K. K. k. 8, 9;
- notatka urzędowa k.4.

Przesłuchana w toku postępowania jurysdykcyjnego K. K. nie przyznała się do popełnienia zarzuczonego jej czynu i odmówiła złożenia wyjaśnień.

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd stwierdza, iż fakt popełnienia wykroczenia przez kierującego pojazdem marki F. na ulicy (...) we W., w dniu 6 marca 2014 roku o godzinie 08:25, jest bezsporny. Sąd wykorzystał w tym zakresie nie budzącą żadnych wątpliwości dokumentację w postaci pomiaru prędkości dokonanej przez fotoradar. Nie budzi także żadnych wątpliwości Sądu fakt, iż obwiniona K. K. nie udzieliła Straży Miejskiej pozytywnej odpowiedzi na skierowane wobec niej zapytanie, kto w przedmiotowym okresie czasu był kierowcą samochodu marki F. o nr rej. (...).

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z brzmieniem przepisu art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2012. 1137 j.t.) właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania z oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

Odpowiedzialność za zaniechanie wykonania powyżej wskazanego obowiązku określona została w art. 96 § 3 kw, który stanowi, iż wykroczenie popełnia ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma charakter indywidualny oraz skutkowy, co oznacza, iż może je popełnić jedynie właściciel lub posiadacz pojazdu przez działanie lub jego zaniechanie, w sposób zarówno umyślny jak i nieumyślny, poprzez niewskazanie wbrew obowiązkowi na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Dla bytu analizowanego wykroczenia wystarczy samo stworzenie możliwości do aprobowanego, niekontrolowanego wykorzystania pojazdu przez osoby nieznanie osobie uprawnionej. Osoba ta nie musi zatem działać w sposób nakierunkowany na niezrealizowanie obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, czy nawet godzić się z możliwością niezrealizowania tego obowiązku. Wystarczy bowiem niezachowanie należytej ostrożności, by takich sytuacji uniknąć.

Obowiązujące przepisy nie przewidują formy ani wzoru odmowy wskazania określonego w przepisie art. 96 § 3 kw. Znamię określone w art. 96 § 3 kw może być zrealizowane wówczas, gdy mamy do czynienia z beczynnością, zaniechaniem. Niewskazaniem jest bowiem udzielenie odpowiedzi negatywnej - odmówienie podania danych osoby kierującej pojazdem lub poinformowanie o swojej niewiedzy w zakresie ustaleń, w czyjej dyspozycji w określonym czasie był pojazd. Niewskazanie może nastąpić także w formie zaniechania udzielenia odpowiedzi.

Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie o sygn. P 27/13 wezwany do wskazania kierującego pojazdem ma pięć możliwości: 1) wskazać siebie, jeżeli faktycznie prowadził pojazd; 2) przedstawić dowód, że nie jest ani właścicielem, ani posiadaczem pojazdu; 3) wskazać kto kierował lub używał pojazd; 4) nie wskazać komu powierzył pojazd do kierowania lub używania; 5) przedstawić dowód, że pojazd był użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Tylko w czwartym wypadku, gdy właściciel

lub posiadacz pojazdu nie wskaże komu powierzył pojazd do kierowania lub używania, naraża się na odpowiedzialność za wykroczenie określoną w art. 96 § 3 kw. Taka zaś sytuacja miała miejsce w rozpatrywanej sprawie.

Obwiniona odmówiła bowiem, powołując się na dyspozycję art. 183 § 1 kpk, wskazania osoby, która we wskazanym czasie i miejscu, kierowała jej samochodem. Uznać zatem należy, iż K. K., udzieliła negatywnej odpowiedzi na wezwanie do wskazania, kto prowadził pojazd w czasie, gdy popełniono nim wykroczenie. Tym samym dopuściła się wykroczenia z art. 96 par. 3 kw. Zaakcentować należy, że z treści przesłanego przez nią pisma do Straży Miejskiej wynika, że zna ona osobę sprawcy wykroczenia, lecz nie zamierza ujawnić jej tożsamości, gdyż jest to dla niej osoba najbliższa. Także w sprzeciwie od wyroku nakazowego daje wyraz temu stanowisku, akcentując prawną dopuszczalność takiej postawy.

Stanowisko obwinionej jest błędne i nie znajduje swojego odzwierciedlenia w obowiązujących przepisach. Prawidłowo cytując art. 183§1 kpk., prowadzi rozważania na temat wykroczenia, pomimo, że wskazany przepis nie odnosi się do tej kategorii czynu zabronionego. E. verbis wskazuje on bowiem na prawo do odmowy zeznań, wyłącznie w przypadku narażenia osoby najbliższej na popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego.

Odwołać się należy do uchwały Izby Karnej Sądu Najwyższego, z dnia 30 listopada 2004 roku (I KZP 26/2004), w której stwierdził, że odpowiednie stosowanie – z mocy art. 41 § 1 kpw – w postępowaniu w sprawach o wykroczenia przepisu art. 183 § 1 kpk, w jego brzmieniu ustalonym przez ustawę z dnia 10 stycznia 2003 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (DZ.U. 2003 r. Nr 17 poz.155), nie oznacza, aby osoba przesłuchiwana w charakterze świadka w sprawie o wykroczenie, mogła uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić osobę dla niej najbliższą na odpowiedzialność za wykroczenie.

Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w powołanej wyżej uchwale Trybunału Konstytucyjnego. Ten bowiem wskazał pięć możliwości zachowania się osoby wezwanej do wskazania osoby kierującej pojazdem, z których tylko wskazanie siebie, eliminuje możliwość postawienia zarzutu popełnienia wykroczenia z art. 96 par 3 kw. Niewskazanie zatem osoby najbliższej, gdy tej powierzono pojazd, rodzi odpowiedzialność karną za takie wykroczenie.

Uznając sprawstwo i winę obwinionej w zakresie zarzucanego jej czynu, Sąd doszedł do przekonania, iż karą adekwatną do stopnia winy obwinionej i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez nią czynu, będzie kara grzywny w wysokości dwustu złotych.

Kara ta nie jest nadmiernie surowa, a jednocześnie w pełni adekwatna do stopnia winy oraz społecznej szkodliwości przedmiotowego czynu, uwzględnia jej sytuację materialną i pozwoli na osiągnięcie celów kary. Obwiniona zignorowała nałożony na niego z mocy ustawy obowiązek wynikający z faktu bycia właścicielem samochodu. Z tą okolicznością wiąże się bowiem konieczność jego zabezpieczenia i ewentualnego udostępniania innym osobom w stopniu kontrolowanym. Zważyć bowiem należy, że ustawodawca nawet w przypadku użycia pojazdu wbrew woli i wiedzy właściciela przez nieznaną osobę, warunkuje zwolnienie go od odpowiedzialności wykazaniem, iż nie mógł temu zapobiec. Uwzględniono również społeczne oddziaływanie oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze orzeczonej kary, które mają stanowić adekwatną względem popełnionego czynu represję wobec sprawcy oraz piętnować w oczach społeczeństwa zachowanie, którego obwiniona się dopuściła. Sąd wyraża jednocześnie przekonanie, iż orzeczona kara spełni swoje zadania w zakresie prewencji szczególnej i pomoże zrozumieć obwinionej niewłaściwość jej zachowania.

Orzeczenie o kosztach postępowania oparto o przepis art. 118§ 1 k.p.w. i przepis art. 616§2 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w.